

Meedoen Werkt!- Werkplan 2015

Voor Amsterdammers met een arbeidsbeperking die ondersteuning nodig hebben bij het vinden van werk en/of een andere vorm participatie.

Programmamanagers

Marianne Volkers

Beppechien Bruins Slot

21 april 2015

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Werkplan 2015: oplossen knelpunten	7
	Actielijn 1. optimaliseren Interventies	8
	Actielijn 2. Experimenten met nieuwe interventies en dienstverlening	9
	Actielijn 3. Verbeteren klantroutes en dienstverlening	15
	Actielijn 4. Meten en Monitoren	17
	Actielijn 5. Onderzoek en best practices	19
3.	Organisatie	21
4.	Budget.....	22

1. Inleiding

De ambitie van het college van B en W is om kwetsbare Amsterdammers die niet betaald werk verrichten, zo nodig te ondersteunen bij het vinden van een zinvolle dagbesteding die waar mogelijk kan uitgroeien naar (begeleid) werk. Andere termen voor zinvolle dagbesteding zijn participatie of meedoen in de samenleving. Het hebben van werk, of als dat niet (direct) mogelijk is, zinvolle dagbesteding, verhoogt de gezondheidsbeleving, ontlast mantelzorgers en draagt bij aan de sociale cohesie en de leefbaarheid in Amsterdam. Dagbesteding voorkomt escalaties en zorgverbruik. Zowel vanuit financiële, medische als individuele optiek, is het van belang kwetsbare groepen aan het werk te helpen en houden.

Ambitie college in het collegeakkoord

- Meer mogelijkheden voor dagbesteding in de buurt.
- Voldoende mogelijkheden voor arbeidsmatige dagbesteding.
- Niet het aanbod van de zorgverleners is leidend, maar de vraag van de gebruiker. Daarom kijken we nadrukkelijk ook naar het aanbod van bijvoorbeeld buurtinitiatieven en sociale firma's.
- Voor kwetsbare Amsterdammers die niet (meteen) betaald werk kunnen verrichten, gaan we goede zinvolle dagbesteding voor organiseren die kan uitgroeien naar begeleid werk.
- De Sociale Werkvoorziening blijft behouden voor de huidige doelgroep.

Focusaanpak: prioritering en actieplan voor 2016 en verder

Met behulp van de focusaanpak wordt samen met stakeholders en experts een diepgaande analyse gemaakt van de doelgroep, probleemsituatie en knelpunten. Dit zal resulteren in een prioritering, want mede gezien de financiële ruimte zal focus op specifieke groepen noodzakelijk zijn. De focusaanpak levert daarnaast een actieplan op voor de verdere invulling van het programma Meedoen Werkt in de jaren 2016-2018. Dit actieplan wordt in de tweede helft 2015 aan het college voorgelegd.

Werkplan 2015: oplossen acute knelpunten

Gezien de omvang en de urgentie van het vraagstuk en onze huidige kennis van de problematiek starten wij vooruitlopend op de resultaten van de focusaanpak met het optimaliseren van het bestaande aanbod van voorzieningen en de toegang daartoe. In 2015 richten we ons daarom op het oplossen van acute knelpunten in de dienstverlening. De kosten van het optimaliseren van het bestaande aanbod en de toegang daartoe worden opgevangen vanuit de reguliere begroting van de betrokken Rve's. Daarnaast willen we starten met experimenten om in totaal 2500 Amsterdammers extra passende ondersteuning te bieden. De experimenten starten in 2015 maar lopen door tot in 2016.

Voorliggend *werkplan* bevat daarmee activiteiten die in 2015 starten om knelpunten op te lossen rond dagbesteding voor mensen met een arbeidsbeperking. Het betreft naast het optimaliseren van de bestaande werkprocessen uitsluitend 'no regret' maatregelen. Om voldoende financiële ruimte te houden voor de uitvoering van oplossingen die voortkomen uit de focusaanpak zullen we in 2015 alleen middelen inzetten op zaken waarvan we overtuigd zijn dat ze nuttig zijn en dat ze bijdragen aan de oplossing van een knelpunt. Daarnaast is het van belang dat de activiteiten geen beslag leggen op de middelen voor 2016 en verder, tenzij we op grond van de uitkomsten van de focusaanpak besluiten dat het zinvol is om deze activiteiten voort te zetten. Dit om de financiële ruimte voor de gedragen oplossingen voortkomend uit de focusaanpak zo groot mogelijk te houden.

Doelgroep

Vooruitlopend op de uitkomsten van de focusaanpak gaan we in dit werkplan uit van de volgende doelgroep. Het zijn Amsterdammers die voldoen aan *alle* van de volgende criteria:

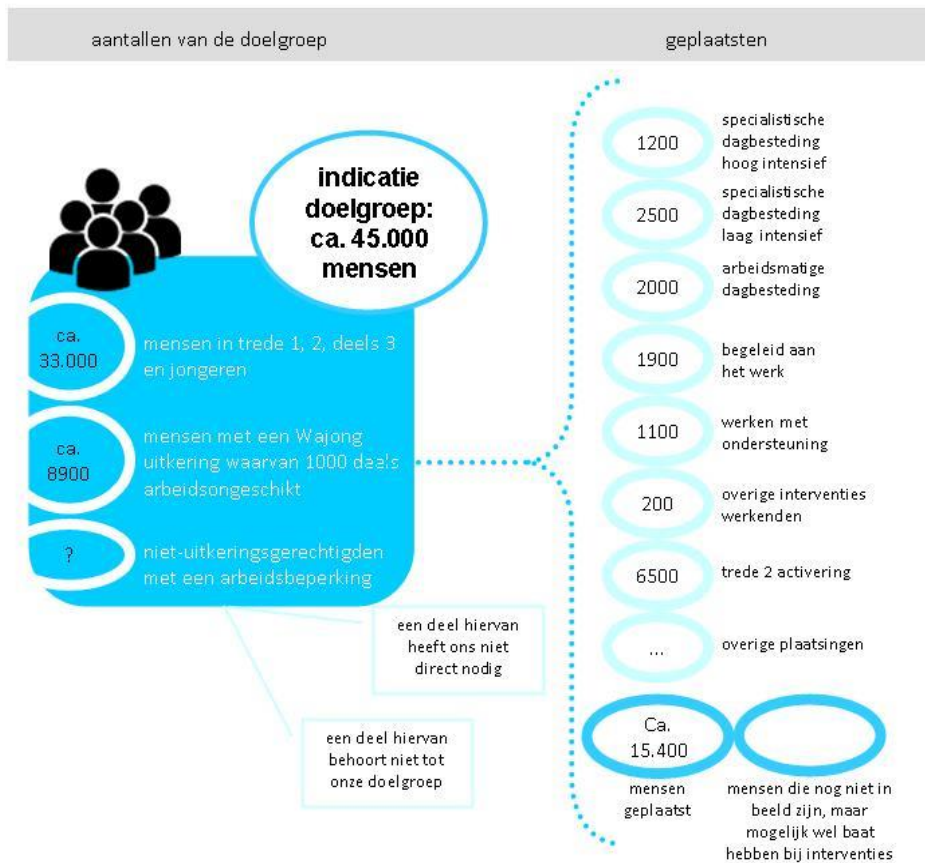
- Woonachtig in Amsterdam
- Jonger dan pensioengerechtigde leeftijd
- Niet-leerplichtig
- Onvoldoende in staat om geheel op eigen kracht te voorzien in werk en/of andere vorm van dagbesteding
- Het gemis aan werk en/of andere vorm van dagbesteding geeft aanzienlijke risico's (kans*impact) op maatschappelijke kosten op korte en/of lange termijn en en/of eenzaamheid en isolatie.

De focus in het werkplan 2015 ligt op Amsterdammers met een arbeidsbeperking. Dit betreft met name de leeftijdsgroep onder de 65. De afbakening heeft een praktische reden. Hier komen Wmo en Participatiewet samen en dat brengt de specifieke vraagstukken met zich mee die voor ouderen niet aan de orde zijn. Bovendien is zorg en ondersteuning voor ouderen onderdeel van de opgave voor de Wijkzorgnetwerken die dit jaar in 22 gebieden zijn gestart. Het realiseren van goede laagdrempelige dagbesteding voor ouderen in de buurt, in het bijzonder voor mensen met dementie is eveneens benoemd in de Ontwikkelagenda Wmo 2015-2017 'Amsterdam samen beter' die Amsterdam met Achmea en de aanbieders van zorg en ondersteuning in de stad hebben opgesteld.

Op dit moment gaan we ervan uit dat in Amsterdam ongeveer 45.000 mensen beperkt zelfredzaam is en mogelijk hulp nodig heeft bij het vinden van werk en/of een andere vorm van dagbesteding. Laagopgeleiden, niet-westerse allochtonen en vrouwen zullen hierbij waarschijnlijk oververtegenwoordigd zijn.

Binnen de groep zijn naar verwachting relatief veel mensen met een licht verstandelijke beperking en mensen met structurele psychische problemen. Deze twee groepen kunnen zonder steun sociaal geïsoleerd raken. Zij hebben bijvoorbeeld problemen met het aanvragen van huursubsidie, reizen met openbaar vervoer, lezen van een medische bijsluiter, etc. Een lichte verstandelijke beperking verdwijnt niet naarmate de tijd vordert, hetzelfde geldt voor de (kwetsbaarheid) voor psychische problemen. Vanuit financiële, medische, individuele en veiligheidsoptiek is het belang groot kwetsbare groepen aan het werk te helpen en houden. Dit zijn slechts twee in het oog springende groepen.

Zoals gezegd zullen we met behulp van de focusaanpak een diepgaandere analyse maken van de doelgroep, de probleemsituatie en mogelijke oplossingen. Samen met stadsdelen, maatschappelijk veld, cliëntorganisaties brengen we deze groepen in beeld, analyseren we ook op gebiedsniveau en beoordelen we wat er nodig is om tot prioriteiten te komen voor 2016 en verder.

Afbeelding 1: Schematische weergave van de doelgroep

Bestuurlijke achtergrond

Per 1 januari 2015 is de Participatiewet in werking getreden. Doel is dat meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een baan vinden. Zij kunnen daarbij een beroep doen op de gemeente voor re-integratieondersteuning en/of een uitkering. Het college heeft met de Participatiewet nieuwe instrumenten in handen gekregen om mensen met een arbeidsbeperking te ondersteuning richting werk. Voorbeelden zijn loonwaarde subsidie (waarmee de loonwaarde van de werknemer wordt aangevuld tot het wettelijk minimumloon) en de voorziening beschut werk.

Relevant in dit verband is het sociaal akkoord, waarin is afgesproken dat werkgevers zich garant stellen voor 100.000 extra banen (tussen 2014 en 2026) voor mensen met een arbeidsbeperking. Daarnaast stelt de overheid zich garant voor 25.000 extra banen voor deze groep (vanaf 2014 jaarlijks 2.500 extra banen).

Per 1 januari 2015 is eveneens de nieuwe Wmo in werking getreden. De Wmo vormt een vangnet voor de situatie dat de burger echt niet meer zelf, of met behulp van zijn omgeving, zich kan redden of kan participeren. Voor zowel de Participatiewet als de Wmo geldt dat de Amsterdammers snel, goed en op maat de zorg en ondersteuning krijgen die ze nodig hebben, met minder budget en een vernieuwende aanpak.

Bij zowel de besluitvorming over de Participatiewet als de nieuwe Wmo wil het college een continuüm van dagbesteding naar werk vormgeven. Dit continuüm wordt ingericht om de aansluiting te organiseren tussen voorzieningen gericht op dagbesteding vanuit de nieuwe Wmo en voorzieningen gericht op werk vanuit de Participatiewet. De basisvoorzieningen in

stadsdelen vormen de basis van dit continuüm. Beoogd resultaat van het continuüm van dagbesteding tot werk is: passende ondersteuning voor Amsterdammers die onvoldoende zelfredzaam zijn om tot een zinvolle dagbesteding te komen, passend binnen de nieuwe financiële kaders.

Budget

Het college stelt hiervoor €8 miljoen per jaar extra beschikbaar voor de periode 2015-2018 en €5 miljoen incidenteel extra voor de gehele collegeperiode. Op 6 januari 2015 heeft het college van B en W ingestemd met een bestedingsvoorstel voor deze prioriteit. In 2015 is een belangrijk deel van de middelen bestemd voor het geven van een impuls aan activering van trede 1 en 2 cliënten, het realiseren van voldoende passende plekken en nieuw arrangementen en het oplossen van knelpunten in de inkoop Wmo dagbesteding. Daarnaast is ook het investeren in integrale monitoring en kennis en sturing op effectiviteit van de voorzieningen in het continuüm van dagbesteding tot werk aangemerkt als prioriteit. Deze punten zijn in het Werkplan 2015 verwerkt.

2. Werkplan 2015: oplossen knelpunten

Dit werkplan bevat activiteiten die in 2015 starten ter versterking van het continuüm van dagbesteding tot werk. Daarbij ligt de focus op het oplossen van acute knelpunten. Een actieplan voor de verdere invulling van de leerjaren 2016 en verder, wordt in de tweede helft van 2015 aan het college voorgelegd, mede gebaseerd op de uitkomsten van de focusaanpak.

Probleemanalyse

De vraag naar ondersteuning bij dagbesteding, participatie en het vinden (en houden) van betaald werk groeit als gevolg van extramuralisering, de complexer wordende samenleving en vergrijzing. De noodzaak om met name kwetsbare Amsterdammers te ondersteunen bij het vinden van dagbesteding neemt echter toe omdat hiermee eenzaamheid, isolement, overbelasting van mantelzorgers wordt voorkomen. Ook nemen zorgkosten af en neemt de kans op werk toe. Het financieel kader om deze ondersteuning te bieden krimpt daarentegen fors de komende jaren. Op dit moment is de ondersteuning in Amsterdam aan mensen met een arbeidsbeperking die niet zelfredzaam zijn op het gebied van participatie nog onvoldoende passend (kwalitatief en kwantitatief). Daardoor dreigt een groep kwetsbare Amsterdammers tussen wal en het schip te vallen omdat het niet realistisch is dat zij op eigen kracht of met hulp van een netwerk kunnen participeren.

Zorgtrajecten zijn duur, beschut werk en werken met loonkostensubsidie eveneens. Bovendien bepaalt Amsterdam voor die laatste voorzieningen niet zelf de toegang. Een deel van deze groep mensen kan gezien hun mogelijkheden gebruik maken van beschut werk of van het werken met loonkostensubsidie. De middelen ontbreken echter om dit mogelijk te maken. Zo zijn er in 2015 slechts circa 30 plaatsen beschut werk per jaar beschikbaar. Er zijn dus lichtere en goedkopere arrangementen nodig. Enerzijds als alternatief voor beschut werk, anderzijds als alternatief voor dure Wmo dagbestedingstrajecten. Ook wordt er voorkomen dat er voor deze voorzieningen wachtlijsten ontstaan, omdat bij gebrek aan beter passende alternatieven uitstroom niet tot stand komt.

Daarbij speelt ook dat er geen positieve prikkel is op uitstroom voor cliënten én aanbieders om een stap te zetten uit dagbesteding naar (begeleid) werk, te werken naar loonwaarde of naar zelfstandige participatie. Ook dit heeft invloed op het vrijkomen van plekken voor nieuwe instroom. Voorzieningen, regelingen en budgetten Wmo, WWB, Participatiewet staan op zichzelf. Terwijl juist 'arrangementen' mogelijkheden bieden om "meer te doen met minder".

Tenslotte komen uit de uitvoering in de eerste drie maanden van 2015 enkele knelpunten naar voren, in het bijzonder voor de OGGZ doelgroep. Voor 2015 bood Amsterdam dagbestedingstrajecten aan deze doelgroep binnen de context van de Wet werk en bijstand. Vanaf 2015 vallen deze en andere dagbestedingstrajecten onder de Wmo. De Wmo biedt echter geen mogelijkheid om druk uit te oefenen om gebruik te maken van deze voorzieningen. Wanneer bepaalde groepen echter niet naar een dagbesteding gaan, bestaat onder andere de kans dat zij de openbare orde en veiligheid verstoren. Het vraagstuk dat hier aan de oppervlakte komt is niet alleen relevant voor de OGGZ doelgroep. Beter inzicht in mogelijkheden en beperkingen van Participatiewet en Wmo is noodzakelijk om tot arrangementen te komen.

Actielijn 1. optimaliseren Interventies

Wat willen we bereiken?

We willen meer mogelijkheden realiseren voor zinvolle dagbesteding, zoveel als mogelijk door middel van werk. Daarnaast is een doel om de interventies binnen het continuüm van dagbesteding tot werk te vormen tot een consistent geheel.

Hoe gaan we dit doen?

Verbeteren bestaande interventies

We analyseren de doelgroep, toegangscriteria, mogelijkheden voor premie of vergoeding, beschikbaar volume, duur en kosten per type interventie. We onderscheiden daarbij de volgende typen interventies: dagbesteding met laag intensieve begeleiding, gespecialiseerde dagbesteding met hoogintensieve begeleiding, arbeidsmatige dagbesteding, interne leerstage, toeleiding naar werk, voorbereiding bemiddeling bijzondere doelgroepen, intensieve groeps- bemiddeling naar werk en activering van trede 1 en 2 klanten.

In de analyse beantwoorden we de volgende vragen: Sluiten de interventies aan bij mogelijkheden en vraag van de doelgroep? Is er voldoende volume om aan de vraag te voldoen? Is het financieel kader toereikend om aan vraag te voldoen? Is aanpassing van interventies gewenst? En is efficiency te realiseren?

Ontwerpen van nieuwe interventies

Het 'gat' tussen de interventies dagbesteding en begeleid aan het werk is groot. Er is behoefte aan nieuwe interventies voor Amsterdammers die (nog) niet volledig zelfstandig kunnen participeren of kunnen starten met re-integratie, maar die evenmin intensieve zorg of begeleiding nodig hebben. Dit ontwerp baseren we op de ervaringen met de experimenten door aanbieders met nieuwe interventies (zie hieronder). Het ontwerp bevat een voorstel voor klantroute en toegangscriteria, wijze van realisatie (inkoop, subsidiering, eigen beheer etc.) en financieel kader.

Beleid rond keuzevrijheid versus verplichting tot deelname

Vanuit de Wmo bestaat er een 'recht op ondersteuning' en vanuit de Participatiewet 'verplichting tot meewerken'. De Wmo biedt ondersteuning op basis van vrijwilligheid terwijl de Participatiewet meer mogelijkheden tot dwang heeft. Behoeft is aan een samenhangend beleid aansluitend bij de kaders van Wmo en Participatiewet en de daarop gebaseerde Amsterdamse verordeningen. Voorstel wordt gedaan voor beleid op dit terrein.

Samenhangend vergoedingen- en premiebeleid

Voor Amsterdammers die gebruik (willen) maken van interventies uit het continuüm van dagbesteding tot werk moet duidelijk zijn wat de financiële consequentie daarvan zijn en waarom. Ook voor organisaties betrokken bij de uitvoering van deze interventies is dit relevant. Wanneer wordt een premie of vergoeding verstrekt door de gemeente? Kan of mag er een vergoeding voor vrijwilligerswerk worden ontvangen? Wie financiert deze vergoeding? Eindresultaat is een samenhangend premie- en vergoedingenbeleid dat goed is afgestemd op het Armoedebelief en aansluit op de ambities op gebied van activering, uitstroom en doorstroom naar werk. Voorstellen worden gedaan voor de re-integratieverordening Participatiewet en de verordening tegenprestatie.

Resultaten

1. Optimalisering van bestaande interventies
2. Ontwerp van nieuwe interventies
3. Beleid ten aanzien van keuzevrijheid / verplichtingen tot deelname aan de interventies
4. Beleid ten aanzien van vergoedingen- en premies

Wat zijn de kosten

De uitvoeringskosten van deze actielijn worden opgevangen vanuit de reguliere begroting van de betrokken Rve's

Actielijn 2. Experimenten met nieuwe interventies en dienstverlening

Wat willen we bereiken?

Er zal altijd een groep Amsterdammers zijn die zonder ondersteuning er niet in zal slagen mee te doen in de samenleving. Voor deze groep is het van belang om binnen de huidige en toekomstige financiële kaders ondersteuning bij participatie mogelijk te houden. De experimenten zullen aantoonbaar moeten bijdragen aan deze doelstelling.

Hoe gaan we dat doen?

In 2015 starten we met tenminste 3 projecten om meer Amsterdammers passende ondersteuning te bieden bij participatie. Het gaat daarbij zowel om experimenten met nieuwe interventies als om het in de praktijk brengen van nieuwe vormen van dienstverlening. De experimenten starten in 2015 maar lopen door tot in 2016. Daardoor ontvangen in totaal 2500 Amsterdammers extra passende ondersteuning.

Project 1. Trajectbegeleiding voor Amsterdammers die uitstromen

Beoogd resultaat is dat er door actieve inzet op uitstroom, dagbestedingsplekken beschikbaar komen voor instroom van Amsterdammers waarvoor deze voorziening wel noodzakelijk is. Zo voorkomen we dat er wachtlijsten ontstaan voor deze voorzieningen.

Aan *alle* aanbieders die op dit moment een inkoopcontract hebben voor Wmo-dagbesteding is gevraagd om met voorstellen te komen. Bij voorkeur in samenwerking met werkgevers, sociale firma's en maatschappelijke organisaties. In 2015 zal dit primair gericht zijn op uitstroom uit bestaande cliënten. In 2016 ook om het voorkomen van onterechte instroom in Wmo dagbesteding.

Op dit moment is één omvangrijk project al in een vergevorderd stadium. Het betreft een coalitie van de Regenbooggroep, Cordaan, Pantar, Hvo Querido, Landzijde, Roads en verschillende Amsterdamse sociale firma's en maatschappelijke organisaties. Dit zijn partijen die op dit moment Wmo arbeidsmatige dagbesteding bieden aan Amsterdammers met GGZ problematiek en/of een verstandelijke beperking. De aanbieders werken samen door enkele functionarissen aan te stellen die een gezamenlijk ontwikkeld assessment bij hun huidige cliënten doen. Doel van dit assessment is om inzicht te krijgen wie uit de cliëntpopulatie door kan stromen naar het 'werken' in een sociale firma, maatschappelijke instelling of bedrijf. Deze mensen worden gedurende 3 maanden begeleid om aan het werk te gaan of vrijwilligerswerk te doen bij een sociale firma (of een ander bedrijf/andere instelling). Daarna wordt lichte begeleiding geboden rond deze plek. Voordeel van deze werkwijze is dat Amsterdammers 'een lijntje' behouden met een vertrouwd persoon die bekend is met hun mogelijkheden en problematiek.

Leerpunten project Trajectbegeleiding voor Amsterdammers die uitstromen

Gezamenlijk met onze partners zijn de volgende leerpunten geformuleerd:

- Kunnen deze interventies een alternatief zijn voor enerzijds Wmo arbeidsmatige dagbesteding en anderzijds beschut werk?
- Sturing op doorstroom van deze trajecten naar betaald werk moet aanwezig blijven ("geen gratis arbeid voor sociale firma's"). Wat betekent dit voor de samenwerking tussen trajectbegeleiders, (sociale) firma, de Amsterdammer en klantmanagers?
- Is dit een werkwijze waardoor er bij de sociale firma's en bedrijven nieuwe arbeidsmogelijkheden ontstaan?
- Is er sprake van verdringing ten koste van reguliere arbeidsplaatsen?
- Samenwerking tussen de onderlinge dagbestedingsaanbieders en enerzijds en anderzijds de samenwerking tussen deze aanbieders met Werk en Re-integratie en het

WSP anderzijds. Dit betreft zowel het ontwikkelen van het assessment die moet aansluiten bij de criteria die Werk en re-integratie hanteert als het benaderen van werkgevers in samenwerking met het WSP.

- Hoe is de loonwaarde van de Amsterdammers die hier aan deelnemen, lukt het deze te vermarkten?
- Hoe eindig zijn de trajecten? Hoe gaat uitstroom naar (beschut) werk, hoe groot is het aandeel Amsterdammers dat na een jaar zonder begeleiding zelfstandig verder kan en hoe groot is het aandeel Amsterdammers dat structureel een vorm van begeleiding nodig blijft hebben?
- Hoe kunnen de assessments optimaal aansluiten op het instrumentarium dat wordt ingezet door Werk en Re-integratie en het UWV?
- In de werkwijze is er een grote rol weggelegd voor aanbieders om hun cliënten te laten doorstromen naar hetzij zelfstandig participatie, hetzij werk. Belangrijk leerpunt is wat hier de meerwaarde is ten opzichte van het uitgangspunt bij werk- en re-integratie waarbij geldt: uitvoering in eigen beheer, tenzij. In de zelfde categorie is de vraag: het betreft hier voor een belangrijk deel ook trede 1 en 2 klanten. In wat is meerwaarde van deze interventies ten opzichte van de reguliere inzet op het activeren van trede 1 en 2 cliënten?
- Worden de dagbestedingsplekken daadwerkelijk opgevuld door nieuwe instroom?
- Clientervaringen: hoe ervaart de Amsterdammer de stap uit de beschermde dagbestedingsomgeving? Wat drijft de Amsterdammer om deze stap te willen zetten? Wat werkt stimulerend en wat werkt belemmerend? Zijn deze trajecten een alternatief voor Wmo-dagbesteding en beschut werk, omdat duurzame participatie van kwetsbare Amsterdammers met een arbeidsbeperking wordt gerealiseerd?
- Vergoedingen: bij de voorgestelde interventies wordt een vergoeding betaald aan deelnemers die de stap uit een Wmo voorziening dagbesteding zetten naar meer zelfstandiger vormen van participatie. Deze wordt gefinancierd uit de trajectprijzen. Leerpunt is: hoeveel opbrengst genereert een deelnemer? Kan die opbrengst door de sociale firma, het bedrijf of de maatschappelijke instelling ingezet worden om deze vergoeding aan de deelnemer mee te financieren? Daarnaast zullen voorstellen gedaan worden voor de inzet van premies bij activering en daarmee samenhangende activiteiten zoals de experimenten gericht op uitstroom uit Wmo voorzieningen dagbesteding. Dit in het licht van de recente besluiten ten aanzien van de vergoedingen bij leerstages, waarbij gebruik is gemaakt van de mogelijkheid die de participatiewet biedt om premies te verlenen, die tot doel hebben de arbeidsre-integratie te bevorderen.

Resultaten project Trajectbegeleiding voor Amsterdammers die uitstromen

1. Passende ondersteuning voor maximaal 600 Amsterdammers bij participatie tegen lagere maatschappelijke kosten voor Amsterdammers die uitstromen uit wmo dagbesteding maar nog niet zelfstandig kunnen participeren of werken
2. Antwoord op bovengenoemde leervragen
3. Input voor ontwerp nieuwe interventies en verbetering van klantroutes

Wat zijn de kosten?

De kosten van deze trajecten zijn met €3000,- gemiddeld 50% lager dan de kosten van een gemiddeld jaartraject voor een Wmo voorziening arbeidsmatige dagbesteding. Dit bedrag is inclusief een bedrag van maximaal €1250 euro, dat wordt ingezet om een vergoeding aan de deelnemer te betalen.

Project 2. 100 Amsterdammers met een ernstige psychiatrische beperking met Individual Placement Support Traject aan het werk

Een IPS traject wordt uitsluitend geboden aan mensen met een ernstige psychiatrische aandoening en/of eerste psychose. Het is een methode waarbij mensen ondersteund worden naar en op de werkplek vanuit behandelteams van de GGZ. De methode wordt wereldwijd gehanteerd voor mensen met ernstige psychische aandoening. De methode is nationaal en internationaal erkend als bewezen effectief. Uit Nederlands onderzoek blijkt dat 44% van de klanten betaald werk vindt. Bij de inzet van deze trajecten is er sprake van cofinanciering met Achmea daar de selectie van kandidaten plaats vindt door de Fact teams (behandelteams GGZ). Door de inzet van IPS besparen we op behandelkosten (werk draagt bewezen bij aan herstel), voorkomen we instroom in Wmo dagbesteding of bespoedigen we de uitstroom uit dagbesteding. Resultaat is dat aanzienlijk meer Amsterdammers die tot dusver in de categorie trede 1 vielen, toch uitstromen naar betaald werk.

Leerpunten project IPS

- Kan IPS geïntegreerd worden in bestaande interventies in het continuüm?
- Wat is het aantal Amsterdammers dat door middel van IPS duurzaam weer naar werk kan worden begeleid?
- Hoe is de doorontwikkeling naar trede 3 gedurende het traject en wat is daar de consequentie van?

Resultaten project IPS

In 2015 en 2016 starten 50 Amsterdammers met een IPS traject. In totaal nemen tot en met 2016 100 Amsterdammers deel. De resultaten van de inzet van IPS zullen worden geëvalueerd.

wat zijn de kosten van project IPS?

De kosten om 100 mensen met ernstige psychiatrische problematiek Individual Placement Support te bieden zijn: € 500.000

Project 3. 1600 mensen uit trede 1 en 2 nemen deel aan buurtactiviteiten en/of worden doorverwezen naar de lokale zorginfrastructuur.

Het klantenbestand van trede 1 en 2 klanten is divers en kent veel dynamiek. Klanten ontwikkelen zich en een inschatting van perspectief op werk kan veranderen. Voor veel trede 1 en 2 klanten is het een enorme opgave om zich te ontwikkelen naar betaald werk. Participatie of het werken aan gezondheidsverbetering kan een tussenstap zijn en daarnaast bijdragen aan het vergroten van het persoonlijke netwerk.

De stadsdelen en de Dienst Werk en Inkomen zijn sinds enkele jaren bezig met dienstverlening aan trede 1 en 2 klanten. Het betreft een samenwerking tussen de Activeringsteams die werken op niveau van de 22 gebieden in nauwe samenwerking met de stadsdelen. Op basis van ervaringen zullen nieuwe experimenten worden gestart en succes worden verduurzaamd.

Wat willen we bereiken?

1. Maatwerk bieden in de activering van trede 1 en 2 klanten;
2. Innovatie van interventies t.b.v. het activeren van trede 1 en 2 klanten;
3. Versterken van vaardigheden en het netwerk van klantmanagers die betrokken zijn bij de activering van trede 1 en 2 klanten.

Hoe gaan we dat doen?

De afgelopen jaren hebben stadsdelen en de Dienst Werk en Inkomen (DWI) geëxperimenteerd met verschillende vormen van dienstverlening aan trede 1 en 2 klanten. Door middel van trajecten zijn alle trede 2 klanten gesproken en is de samenwerking met de stadsdelen versterkt. In een doorlopende leerlijn gericht op doorstroom naar passende activiteiten is ingezet op de verbinding van participatie en re-integratie. Met zogenaamde voorschakeltrajecten is de brug van participatie naar werk versterkt. Ook de focus op klanten met meervoudige problematiek heeft volop de aandacht gehad. Hierin heeft de samenwerking met Samen DOEN in de buurt in het bijzonder de aandacht gehad. Tegelijkertijd is vanuit de wijkaanpak geïnvesteerd in specifieke buurten, *bottom-up* ontwikkeling en (collectief) ondernemerschap. Deze inzet en samenwerking wordt de komende jaren voortgezet en verder uitgewerkt. Hierbij is gebiedsgericht werken een belangrijke werkwijze.

Activeringsprogramma's en verduurzamen en borgen doorlopende leerlijn

In 2015 en 2016 bouwen we voort op de doorlopende leerlijn met een activeringsprogramma in samenwerking met stadsdelen. Dit activeringsaanbod is aan de ene kant gericht op het activeren van klanten naar zinvolle dagbesteding en aan de andere kant op doorstroom naar begeleid aan het werk en re-integratie.

In het activeringsprogramma worden wensen en mogelijkheden van individuele klanten, individueel en in groepsverband, verkend. Het activeringsprogramma bestaat uit de volgende elementen en is primair gericht op duurzame participatie en persoonlijke ontwikkeling:

1. Brede intake;
2. Empowermenttraining waar klanten werken aan een persoonlijk ontwikkelplan;
3. 'Aan de slag in de wijk' (6 maanden aan de slag in de lokale infrastructuur) terugkombijeenkomsten met coaching op persoonlijke ontwikkeling;
4. Modulair groepsaanbod: beweging en sport, taal, computer, financiële zelfredzaamheid.

Bij de groepsbijeenkomsten wordt samengewerkt met verschillende lokale partners (stadsdeel, vrijwilligerscentrale, welzijnsorganisatie enz.). In de activeringsprogramma's is aandacht voor specifieke doelgroepen en wordt extra ingezet op alleenstaande ouders.

Extra uitvoeringskracht

Onderzoek wijst uit dat aandacht van klantmanagers en bekende begeleiders uit bijvoorbeeld dagbesteding een belangrijke factor is in activering en re-integratie. Deze extra uitvoeringskracht wordt ingezet voor coaching bij zelfstandige participatie en inzet op specifieke kansgroepen (waaronder alleenstaande ouders).

Specifieke inzet op trede 1 klanten en de samenwerking met wijkteams

Een deel van de trede 1 en 2 klanten heeft een zorgvraag of heeft ondersteuning op meerdere terreinen nodig (kwetsbare huishoudens met meervoudige problematiek). Over het algemeen zijn deze klanten ingedeeld in trede 1. In 2015 en 2016 zetten we extra uitvoeringskracht in op deze groep. Deze extra uitvoeringskracht is ook een versterking van de samenwerking met de wijkteams op het gebied van jeugd en zorg (Wijkzorgnetwerken en Samen DOEN). Resultaat: kwetsbare huishoudens met meerdere problemen worden eerder gesignaleerd en doorverwezen.

De inzet op trede 1 is gericht op het verbeteren van het klantbeeld van deze doelgroep en hun mogelijkheden en behoeften. Dit geldt zowel voor hun status ten opzichte van werk en participatie als voor hun zorgbehoefte. Gezien het geringe aantal contactmomenten met de doelgroep is het risico op afglijden naar een beperktere zelfredzaamheid en/of sociaal isolement reëel. Minstens zo reëel is het risico dat kansen voor een effectiever en efficiënter aanbod onopgemerkt blijven.

Daarom wordt voorgesteld om in een *pilot* een geselecteerd trede 1 bestand actief te benaderen. In gesprek met de klant brengt de klantmanager aan de hand van de Zelf Redzaamheid Matrix (ZRM) de zelfredzaamheid in kaart. Zo nodig draagt hij zorg voor de overdracht aan onze partners in de wijk. Tevens monitort hij het vervolg van de overdracht.

Op basis van de pilot in 2015 wordt besloten over een mogelijk vervolgproject voor trede 1 in 2016.

Activering in coöperatief verband - kleinschalig ondernemerschap

Buur(t)activering: verbinden van activering en armoedeaanpak

Initiatieven waar Amsterdamse minima in collectief verband werken aan eigen plannen en ideeën leveren een belangrijke bijdrage aan het versterken van de (financiële) zelfredzaamheid en de activering en ontwikkeling van de doelgroep. Daarnaast dragen de initiatieven bij aan de sociale cohesie en leefbaarheid in de buurten waar ze plaatsvinden. Het college heeft daarom in 2015 extra ruimte vrijgemaakt voor het ondersteunen van dit type initiatieven en nodigt lokale netwerken, wijkondernemingen en andere gemeentelijke partners uit om voorstellen te doen. Doelgroep van de groepsactivering is Amsterdamse minima cq. Amsterdammers met een afstand tot de arbeidsmarkt. Deelnemers gaan in het activeringstraject met elkaar aan de slag voor de buurt door nuttige activiteiten op te pakken die ze zelf verzinnen, waar mogelijk binnen de context van het gebiedsplan. Op deze manier ontwikkelen ze zichzelf en dragen ze bij aan de sociale cohesie in de buurt. Daarnaast is er aandacht voor prettig leven met weinig geld (budgetbeheer, voordeeltjes, kennis over regelingen en voorzieningen en het uitwisselen van onderlinge tips en trics). De groepen worden begeleid door een activerende coach en voor trouwe deelname is een armoede verlichtende premie beschikbaar.

Introductie van nieuwe incentives zoals participatievouchers

Het College is van plan om minima die meedoen, bijvoorbeeld via vrijwilligerswerk, te belonen. Trede 1 en 2 klanten zijn hierbij in het bijzonder een doelgroep. Het college gelooft meer in een wortel dan een stok om mensen te stimuleren tot actie. Een mooi voorbeeld van een positieve stimulans die in 2015 wordt onderzocht is een systeem van participatievouchers die minima kunnen verdienen met activiteiten in de buurt. Die vouchers kunnen ze in dezelfde buurt verzilveren bij lokale ondernemers en ontmoetingsplekken in buurten voor zaken als een maaltijd, een knipbeurt bij een kapper in de buurt of een cursus gericht op persoonlijke ontwikkeling. Dat is behalve voor de minima ook goed voor de lokale economie, ontmoeting en sociale cohesie.

Extra inzet op gezondheid: sociale activering sport en beweging

In een aantal stadsdelen zetten we in 2015 gericht extra in op sport en beweging. Stadsdelen, de GGD, de afdeling Sport en de afdeling Activering onderzoeken in 2015 gezamenlijk de mogelijkheden om met partners in te zetten op bewegingsactiviteiten voor uitkeringsgerechtigden (leefstijlnetwerken) en starten een aantal pilots. In het bijzonder gaat hierbij aandacht uit naar klanten met psychosociale problematiek. Op basis van de ervaringen in 2015 wordt gekeken hoe sport en beweging kan worden geborgd in de activeringsprogramma's in 2016.

Haalbaarheidsonderzoek participatieportal

Er wordt een haalbaarheidsonderzoek gedaan naar de inrichting van een portal voor zelfregistratie door klanten. Dit zou als resultaat kunnen hebben dat er capaciteit vrijgespeeld wordt. Bij het haalbaarheidsonderzoek wordt onderzocht of via deze weg persoonlijke ontwikkelplannen en de monitoring van ontwikkeling en participatie van trede 1 en 2 klanten kan worden gefaciliteerd.

Resultaten

In totaal zullen in 2015 en 2016 1800 Amsterdammers worden bereikt met de hierboven geschetste activiteitenprogramma's en dienstverlening. Dat leidt naar verwachting tot de volgende resultaten:

	2015	2016	2017	2018
Percentage Amsterdammers met een bijstandsuitkering en een afstand tot de arbeidsmarkt (trede 2) met een zinvolle dagbesteding	38%	42%	46%	50%
10% doorstroom van trede 1-klienten naar een hogere trede of naar werk	10%	10%	10%	10%
10% doorstroom van trede 2-klienten naar een hogere trede of naar werk	10%	10%	10%	10%
90-100% klienten met een risicoprofiel (meervoudige problematiek) wordt doorverwezen naar zorginfrastructuur	90-100%	90-100%	90-100%	90-100%

Wat zijn de kosten van project 3. Intensivering trede 1 en 2 aanpak?

De kosten van de intensivering bedragen in totaal € 3 550.000.

Actielijn 3. Verbeteren klantroutes en dienstverlening

Wat willen we bereiken?

Het realiseren van een effectievere en efficiëntere toegangsbevestiging naar en tussen de verschillende interventies in het continuüm van dagbesteding tot werk. Ongeacht waar de toegang plaatsvindt, zal de Amsterdammer middels maatwerk instromen op de meest passende interventie en tijdig worden doorgeleid naar een opvolgende interventie (of waar nodig teruggeleid). Op deze wijze kan de Amsterdammer de mate van ondersteuning krijgen die past bij zijn mogelijkheden en wordt de ontwikkeling van de Amsterdammer gestimuleerd.

Hoe gaan we dit doen?

De focus zal liggen op het oplossen van knelpunten in de dienstverlening bij Wijkzorg, Intake, Activering, Bijzondere Doelgroepen en Jongeren. Allen bieden ze toegang voor de Amsterdammers die in aanmerking kunnen komen voor een interventie. Wijkzorg en Bijzondere Doelgroepen maken tot op heden voornamelijk gebruik van het aanbod van Wmo dagbesteding. Activering en Jongeren maken voornamelijk gebruik van het aanbod van interventies die de stadsdelen aanbieden. Intake is vanaf januari 2015 van start gegaan. Al naar gelang de uitkomst van de intake, wordt er verwezen naar een interventie van het stadsdeel (zie ook de basisafspraken Wmo) of naar wijkzorg en pas later in het proces naar Werk en Re-integratie.

Activiteiten:

- Kennisoverdracht van het actuele aanbod aan interventies en klantroutes aan wijkteams en specialistische teams.
- Zorgen dat afstemming plaatsvindt tussen de betreffende teams. Zij dienen elkaar goed te kunnen vinden. Daar waar nodig dient integratie van interventies plaats te vinden.
- Klantroutes helder en inzichtelijk maken en suggesties tot verbeteringen ophalen bij de professionals zelf. Ongeacht waar de Amsterdammer zich meldt, dient de meest passende interventie voorgesteld te worden en waar nodig doorverwijzing/overdracht.
- Taken en rolverdeling ten behoeve van doorstroming helder beleggen. Amsterdammers die deelnemen aan interventies dienen, waar mogelijk, tijdig *uit, door of terug* te stromen naar passende volgende interventies.
- Volgens de LEAN methodiek bestaande klantroutes nader analyseren, om zo tot een efficiëntere en effectievere klantroute te komen.

De volgende vraagstukken komen aan bod:

- Wat is nu de toegang per interventie, bereiken we hiermee voldoende de juiste doelgroep? Is dit een logische toegang vanuit het perspectief van de Amsterdammer? Waar komt de participatievraag als eerste aan de orde: in het speciaal onderwijs, in het Ouder-kindteam, in het wijkzorgnetwerk of bij de intake aan het loket bij de geïntegreerde voorziening? Welke aanpassingen kunnen bijdragen aan het effectiever bereiken van de doelgroep? Wat zijn de toegangscriteria en welke deskundigheid is nodig om deze criteria toe te passen?
- Wat zijn daarbij (wettelijke) randvoorwaarden (denk aan privacy, keuzevrijheid, tegenprestatie)?
- Wat zijn de rollen en taken van de betrokken professionals? Wie doet de intake ofwel matching in overeenstemming met de Amsterdammer op de meest passende interventie? Wie is (of wordt) de regiehouder van de Amsterdammer na plaatsing en houdt de vinger aan de pols omtrent diens ontwikkelingen? Welke aanpassingen en/of mandaatverstrekkingen kunnen bijdragen aan een meer logische, heldere klantroute? Hoe vindt - zo nodig - afstemming plaats met andere betrokken professionals?
- Hoe kan de doorstroming van Amsterdammers richting werk of zelfstandige participatie worden bevorderd? Wat is nodig voor een goede toegangsbevestiging?

- Wat is de meest adequate route om zorgmijders en/of overlastgevers de weg naar een passende interventie te (laten) vinden?
- Wat is er nodig om de toegang tot interventies adequaat te bewaken (in het kader van kostenbeheersing en het voorkomen van wachtlijsten)?

Oplossen spanningsveld

Er is op dit moment een spanning tussen klantmanagers en de nieuwe functie 'Specialist arbeidsmatige dagbesteding': Wie bepaalt of de klant toestemming krijgt voor de voorziening arbeidsmatige dagbesteding? De spanning is tweeledig:

- De opdracht vanuit Wmo om de toegangscriteria te hanteren (en hiermee te sturen op toegang tot de kostbare Wmo-voorziening) staat tegenover de opgave van Bijzondere Doelgroepen tot het 'activeren van de klant' (en te behalen doelstellingen/aantallen hiervan) en de rol in de keten maatschappelijke opvang: het voorkomen van overlast.
- Vanuit de Wmo bestaat er een 'recht op ondersteuning' en vanuit de Participatiewet 'verplichting tot meewerken'. Het een is gebaseerd op vrijwilligheid terwijl het ander, indien nodig, gebaseerd is op dwang naar gelang het toepassen van het afstemmingsbeleid.

Resultaten

1. Structurele oplossing voor bovengenoemd spanningsveld
2. Heldere toegang en klantroutes tussen Wijkzorg, Intake en Activering.
3. Maximalisering van de doorstroming op interventies

Wat zijn de kosten?

De uitvoeringskosten van deze actielijn worden opgevangen vanuit de reguliere begroting van de betrokken Rve's

Actielijn 4. Meten en Monitoren

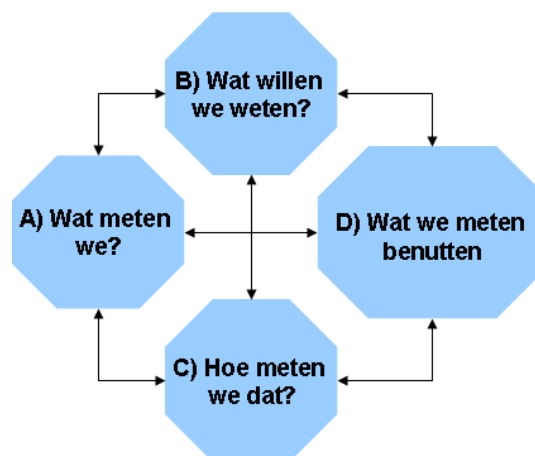
We verbeteren de integrale monitoring van de doelgroep van Meedoen werkt aan de hand van bestaande gegevens en monitoring binnen het sociaal domein.

Wat willen we bereiken?

- inzicht in de basisgegevens over de doelgroep, zoals aantallen, interventies, kosten en wachtlijsten;
- analyse van de maatschappelijke kosten en baten van interventies, de effecten van interventies en cliëntervaringen;
- het doen van aanbevelingen en het samenstellen van indicatoren om de doelgroep beter in beeld te krijgen;
- opleveren van managementrapportages.

Hoe gaan we dit doen?

We kiezen voor een monitoringsaanpak in vier onderdelen waarbij steeds zoveel mogelijk de verbinding wordt gezocht met bestaande monitoring en monitoringsinitiatieven. De onderdelen worden tegelijkertijd en in samenhang uitgevoerd. De samenhang tussen de onderdelen wordt hieronder weergegeven:

A) Wat meten we?

Binnen de gemeente Amsterdam worden gegevens over mensen met een arbeidsbeperking op verschillende manieren en in verschillende systemen vastgelegd. Een arbeidsbeperking is niet altijd gedifferentieerd in de groepen waar metingen van worden gedaan. Als dit wel het geval is, dan is een arbeidsbeperking niet altijd eenduidig gedefinieerd, waardoor verschillende manieren van registratie bestaan. Om te voorkomen dat er dubbel werk wordt gedaan, inventariseren we wat er gemeten wordt binnen en buiten de gemeente Amsterdam en hoe de doelgroep beter inzichtelijk kan worden.

Resultaten

Er wordt een monitoringsoverzicht gemaakt, waarmee in kaart wordt gebracht waar registratie en monitoring van mensen met een arbeidsbeperking plaatsvindt en hoe deze zich tot elkaar verhouden.

Er worden concrete voorstellen gedaan hoe de doelgroep- met inachtneming van wet en regelgeving inzake privacy- beter in beeld gebracht kan worden en/of hoe deze registraties eenduidiger kunnen worden, zodat deze een betere grond vormen voor analyses.

B) Wat willen we weten?

Voor de monitoring van mensen met een arbeidsbeperking is een brede informatiebehoefte. Om de effecten en kosten van interventies te kunnen meten is het essentieel te kijken naar verschillende aspecten van deze interventies en de effecten die interventies hebben voor de doelgroep. Aan de hand van het monitoringoverzicht zal een set indicatoren worden opgesteld. Deze indicatoren worden zoveel mogelijk opgesteld in lijn met de prestatie-indicatoren sociaal domein.

Resultaten

Er is een set indicatoren samengesteld aan de hand waarvan de gewenste en noodzakelijke integrale monitoring uitgevoerd kan worden. Deze zijn zoveel mogelijk aansluitend op de prestatie-indicatoren sociaal domein.

C) Hoe meten we dat?

Om de monitoring uit te kunnen voeren zal een set aan bestaande meetmethoden worden gebruikt. Daarbij sluiten we ook aan op bestaande monitoringsinitiatieven en lopende veranderingen aan monitoring en analyse, zoals het programma Basis op Orde¹, de Monitor Sociaal Domein, de MKBA en de Rapportage leerjaren Participatiewet.

Resultaten

Er is een set meetmethoden geselecteerd waarmee de indicatoren kunnen worden gemeten.

D) Wat we meten benutten

Om de gegevens die uit de onderdelen A, B en C voortkomen optimaal te benutten voor het programma doen we analyses van de resultaten. Dit doen we ook voor deelresultaten, bijvoorbeeld uit het programma Basis op Orde of om indicatoren te toetsen op bruikbaarheid en tot aanscherping te kunnen komen.

Resultaten

De indicatoren zijn geborgd in de gangbare meetprocessen en worden gehanteerd in metingen. Er worden analyses gedaan die inzicht bieden in de maatschappelijke kosten en baten van interventies, effecten van interventies en cliëntervaringen. Deze worden ontsloten voor zowel management als uitvoering.

Wat zijn de kosten

De kosten bedragen € 400.000 dit betreft inzet van expertise en aanpassing van huidige ict systemen om integrale monitoring mogelijk te maken.

¹ Het programma 'de Basis op Orde' zal voor het cluster Sociaal de registratie uniformeren. Voor het programma Meedoen werkt zal dit tevens specifiek worden gedaan voor mensen met een arbeidsbeperking die vallen onder de doelgroep van het programma.

Actielijn 5. Onderzoek en best practices

Wat willen we bereiken?

Inzicht in effectiviteit van interventies, om een passende ondersteuning bij participatie te bieden. Vanuit het besef dat de complexiteit van het werkveld ertoe leidt dat een cijfermatige realiteit alleen niet volstaat, willen we deze aanvullen met cliëntervaringen en observaties van professionals.

- Direct toepassen van nieuwe wetenschappelijke inzichten en praktijkervaringen buiten Amsterdam in de uitvoeringspraktijk.

Hoe gaan we dat doen?

We volgen kort -en langer durend (praktijk)onderzoek of zoeken aansluiting bij bestaande en nieuwe initiatieven. Een voorbeeld daarvan zijn de onderzoeksprogramma's van het Ben Sajetcentrum, Academische Werkplaats Langdurige Zorg regio Amsterdam. Het Sajet Centrum is opgericht door organisaties op het terrein van het wetenschappelijk onderzoek, zorgverlening, en beroepsonderwijs in de grootstedelijke regio Amsterdam. De onderzoeksprogramma's gaan onder andere over mensen met een verstandelijke beperking, mensen met een CVA ("eerste beroerte"), mensen met dementie.

Een ander voorbeeld is het onderzoek dat het Verwey Jonker Instituut doet i.s.m. Cliëntenbelang Amsterdam naar zelfsturing door cliënten vanuit de (O)GGZ groep en inzet van ervaringsdeskundigheid. Als onderzoeksmethode wordt hiervoor gebruik gemaakt van de PAJa! methode. PAJa! staat voor Participatie Audits in zorg en welzijn. De kern van deze methodiek is dat cliënten zelf hun begeleiding, opvang of dagbestedingsactiviteiten beoordelen. Ze voeren hiervoor een onderzoek uit onder medecliënten.

Nadrukkelijk zoeken we samenwerking met partners. Zo is onlangs door de Afdeling Zorg samen met de GGD, de RVE Participatie, de Omslag en Cliëntenbelang Amsterdam aan TNO een onderzoeksopdracht gegeven. De opdracht is om in 2015 en 2016 inzicht te krijgen in de effecten op zelfredzaamheid en groeimogelijkheden naar participatie en werk van een aantal interventies die beogen de maatschappelijke participatie van (openbare) geestelijke gezondheidszorg cliënten te verhogen in Amsterdam. Het onderzoek richt zich zowel op het cliëntniveau d.m.v. (bestaande) ZRM metingen voor alle cliënten die in de looptijd van het onderzoek instromen, als op interviews met een selectie van cliënten. De bij de cliënten betrokken professionals (en het werkproces van de professionals) is ook onderwerp van onderzoek. Door middel van het onderzoek zal er gekeken worden naar kenmerken en randvoorwaarden van succesvolle en effectieve interventies. Ook zullen de kosten en baten van de interventies beschreven worden.

Gedurende de eerste fase van het onderzoek is geïnventariseerd welke verschillende interventies aangeboden worden in Amsterdam. Twintig daarvan worden beschreven en van acht wordt de effectiviteit nader onderzocht. Het betreft de volgende acht interventies:

- Inloop
- Participatie in een open omgeving (DAC)
- Community based participeren, cliëntgestuurd of Community based participeren, Fountainhouse model
- Aangepaste werkomgeving, dagbesteding en arbeidsmatige projecten
- Aangepaste werkomgeving, dagbesteding sociale firma (50% inkomsten uit de markt)
- Aangepaste werkomgeving, betaald werk, incl. voormalige SW, Jobcoach RBA
- Informele zorg, maatjes contact
- Training on the job, werkleertrajecten

Het onderzoek door TNO resulteert medio 2016 in een meetinstrument voor de effectiviteit van interventies.

Via het Onderzoeksplatform van Werk en Re-integratie wordt reeds onderzoek gedaan naar werkinterventies. We investeren in de samenwerking met dit platform en de verbinding met onderzoeksnetwerken uit de zorg. Daarnaast wordt actief aansluiting gezocht bij het netwerk dat de gemeente Amsterdam heeft bij de HvA, UvA en Vu en in EU-verband bij het InWorkproject-netwerk.

Wetenschappelijke publicaties worden gedeeld met het programma en daarnaast worden wetenschappers uitgenodigd om te vertellen over het eigen werk. Voor deze bijeenkomsten wordt breed binnen het sociale domein uitgenodigd. Omdat de gemeente Amsterdam met het programma Meedoen Werkt een van de koplopers is in Nederland, delen we presentaties en onderzoeksresultaten actief met o.a. andere Nederlandse gemeenten.

Daarnaast worden nieuwe wetenschappelijke inzichten actief gedeeld met het programma en betrokkenen bij de uitvoeringspraktijk. Ook organiseert het programma regelmatig werkbezoeken.

Resultaten

1. Beschrijving van 20 interventies specifiek voor Amsterdammers uit de openbare geestelijke gezondheidszorg. Van acht uiteenlopende interventies is de effectiviteit bekend.
2. Een breed inzetbaar instrument om effectiviteit van interventies te meten.
3. De experimenten en pilots (programmaliijn 3) worden door middel van kortlopend praktijkonderzoek onderzocht op resultaat.
4. Succesvolle werkwijzen uit andere gemeenten zijn bekend.
5. De uitvoeringspraktijk is goed aangesloten op innovaties en resultaten van onderzoek.
6. De kennis en ervaring die we opdoen in het programma is openbaar en daardoor actief bruikbaar voor andere gemeenten, zorginstellingen, VWS, SZ en kennisinstututen in Nederland.

Wat zijn de kosten

De kosten bedragen €300.000. Dit is bedoeld om resultaten te delen en waar nodig te participeren in onderzoeken

3. Organisatie

Programmaorganisatie

Bestuurlijk opdrachtgevers zijn de wethouder Werk en Participatie (trekker), de wethouder Zorg en de portefeuillehouder Zorg en Participatie van de bestuurscommissie West. Ambtelijk wordt sturing aan het programma gegeven door de drie directeuren van de rve's Participatie (trekker), Werk en Zorg (de stuurgroep).

Het programma wordt geleid door een algemeen programmamanager (opdrachtnemer), bijgestaan door een inhoudelijk programmamanager. Het programma heeft een staf waarin ondersteuning, financieel advies en communicatie is belegd. Daarnaast bestaat het programma uit projectleiders van de actielijnen. Gezamenlijk vormen zij het programmateam. Het programmateam bereidt besluiten voor en legt deze voor aan de stuurgroep. De stuurgroep en de bestuurlijk opdrachtgevers worden regelmatig geïnformeerd over de voortgang van het programma. Indien nodig wordt besluitvorming geëscaleerd richting opdrachtgevers of voorgelegd aan het college van B en W.

Vanuit het programma wordt structureel interne consultatie georganiseerd middels een klankbordgroep waarin managers vanuit de verschillende rve's deelnemen. Daarnaast vindt afstemming plaats met de afdeling beleid en met de managers van andere programma's waaronder de Leerjaren Participatiewet en Re-integratie en Werk. Het Stedelijk Participatie Overleg (voorheen Beleidsoverleg Participatie en Inkomen) fungeert om ambtelijk af te stemmen met de bestuurscommissies.

Afstemming met cliëntenvertegenwoordigers

De voorgenomen activiteiten zijn op 19 maart jl. besproken in een gezamenlijke bijeenkomst van de Wmo adviesraad, de WSWraad en de Cliëntenraad Werk en Inkomen. Zij onderschrijven de doelstellingen van het college op gebied van Dagbesteding en participatie. Zij herkenden de geconstateerde knelpunten en zien de urgentie hier oplossingen voor te vinden. Daarbij benadrukten zij het belang om daarbij de ondersteuningsvraag van (individuele) Amsterdammers als vertrekpunt te nemen. Hoe kan de Amsterdammer het meest efficiënt en effectief ondersteund worden bij zijn of haar participatie? Alle regelingen en budgetten zijn mindere relevant. De adviesraden pleiten krachtig voor een "ontschot" benadering van de vraag naar ondersteuning bij dagbesteding/participatie. Hierbij moet het voor de Amsterdammer duidelijk zijn welke rechten en plichten hij/zij heeft. En welke (toegangs)criteria de gemeente hanteert bij verschillende trajecten, regelingen of interventies uit het continuüm.

Afstemming met het veld

Met het veld wordt afgestemd in de vorm van een expertgroep die op regelmatige basis gedurende de loop van het programma bijeenkomst. Het werkplan 2015 is op 18 maart j.l. besproken met dagbestedingsaanbieders, UWV, Pantar Scholen voor voortgezet speciaal onderwijs, sociale firma's. Ook deze partijen herkennen zich in de probleemanalyse: een groeiende vraag maar minder middelen en in de relevantie. Participatie, het hebben van een dagbesteding voorkomt eenzaamheid, isolement en zwaardere zorgvragen. Het hebben van dagbesteding draagt bij aan herstel en vergroot de kans op werk. Partijen zien dat dit een grote opgave is. Zij adviseren om de komende periode ook te benutten om prioriteiten te stellen: Mede gezien financiële ruimte is focus op specifieke groepen welhaast noodzakelijk. Voor deze specificering is de bestaande trede indeling (de Participatieladder) echter niet toereikend. Relevant is om nadruk te leggen op de preventieve aspect werk en dagbesteding. Tenslotte adviseerden deze partijen het college om krachtig te pleiten voor en te sturen op een "inclusieve stad". Bedrijven en organisaties zouden opgeroepen moeten worden om kwetsbare Amsterdammers een plek te bieden om mee te doen.

4. Budget

Het beschikbare budget is €8.000.000 jaarlijks voor de jaren 2015 tot en met 2018 en daarnaast €5.000.000 voor de gehele duur van het programma. Het budget wordt beheerd door de rve Participatie.

Begroting 2015

	2015 €	Aantal Amsterdammers
1. Interventies (analyse huidige voorzieningen, , knelpunten inkoop Wmo 2015)	2.000.000	300
2. experimenten met nieuwe interventies -trajectbegeleiding uitstroom uit Wmo dagbesteding naar participatie (alternatief beschut werk en arbeidsmatige dagbesteding)	2.500.000	600
- intensivering trede 1 en 2 aanpak	3 550.000	1800
- uitbreiding IPS	500.000	100
3. Meten en monitoren	400.000	
4. Onderzoek en best practises	300.000	
5. Verbeteren klantroutes en dienstverlening	0	
Totaal	9.250.000	2.800

Budget 2016, 2017 en 2018

Elk jaar is er €8 mio plus €1.25 mio beschikbaar. Voor elk jaar wordt op basis van de ervaringen in de voorliggende periode een voorstel voor de inzet van het beschikbare budget gemaakt en ter instemming voorgelegd aan het college van B en W.